

MÜSLÜMANLARA ADANMIŞ BİR ÖMÜR

ÜSTÜN BOL, 09.08.2023

28 Şubat'ın en janjanlı günlerinde bitirdim okulu. İçimde hâlâ canlılığını koruyan bir öfke ile birlikte. Her alanda geri çekilmişiz. Her alanda yenilmişlik duygusu, aşağılanma duygusuyla karışmış. Müslümanlığa ait ne varsa, hangi kurum, okul, cemaat hepsine girilmiş, hepsi darma-dağın edilmiş. İki kişinin bir araya gelmesi bile anlamsız sonuçlar doğuruyor. Devlet işi gücü bırakmış, kimin parmağında gümüş yüzük var, kim cumaya gidiyor onun derdine düşmüş. Başörtüsünü omuzundan aşağı sarkıtmanın yasak olduğu zamanlar. Pardesü ya da çarşaf zaten doğrudan suç aleti hükmünde. Başörtüsünü geleneksel biçimde bağlarsanız, kelebek modeli örterseniz makbul vatandaşlar oluyorsunuz aksi halde herhangi bir şüpheye yer olmaksızın vatana ihanetle suçlanabilirsiniz.

1990'ların Alacakaranlığı

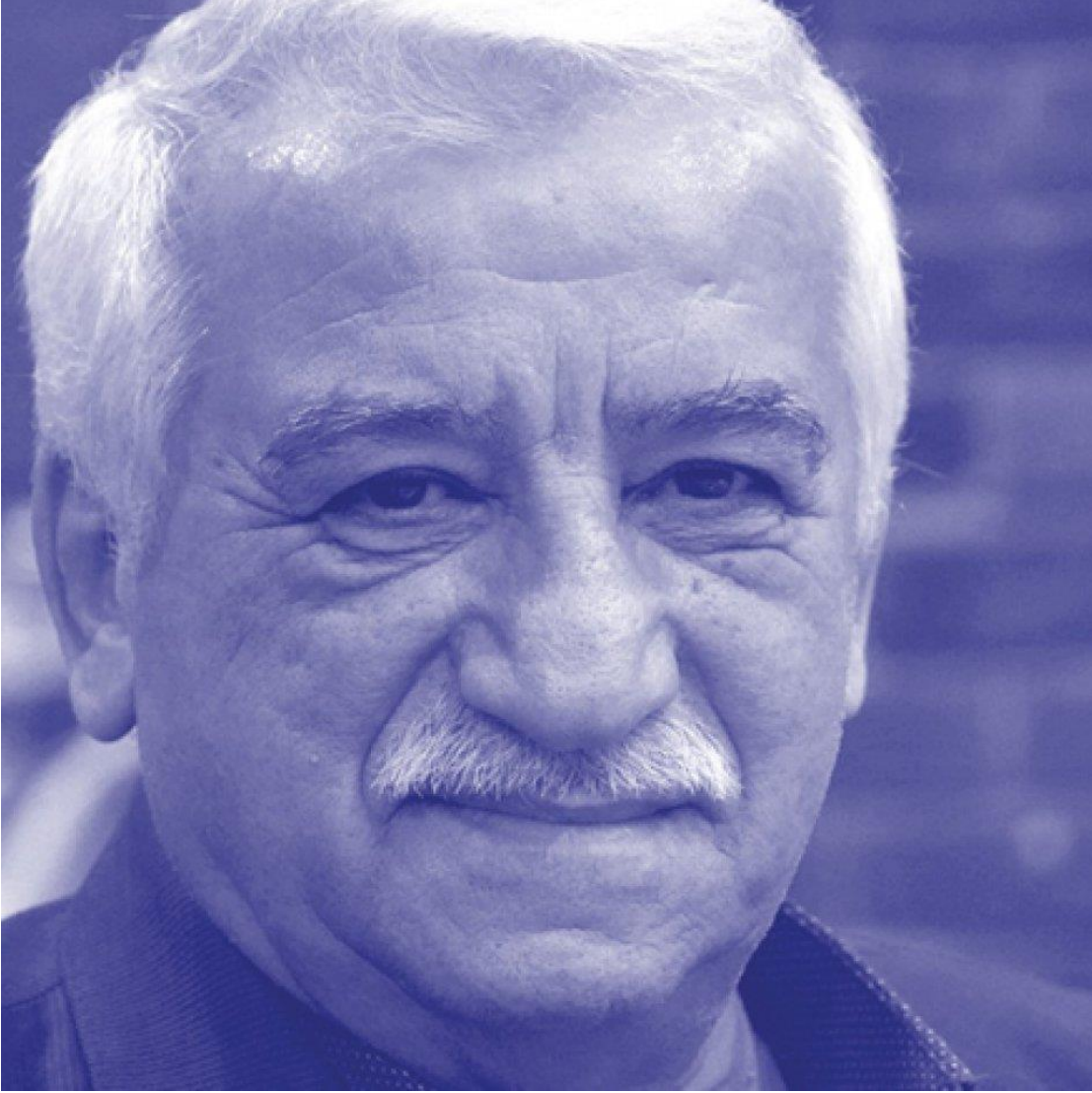
Herkes baskı altında, herkes takip ediliyor, kurumlar talan ediliyor. Ama bu baskı, takip ve talandan muaf olan bir örgüt var: 'Fetullah Gülen Cemaati'. Onlar sanki gizli bir el tarafından korunuyor ve kollanıyor! Türkiye genelinde yaygın biçimde İslam'a ait bütün yapılara saldırılırken gizli bir el size onları işaret ediyor. Gülen'in televizyonu, Gülen'in bankası, Gülen'in kreşleri ve okulları, Gülen'in üniversiteleri ve hastaneleri bu zorlu günlerde kuruluyor, büyüyor, güçleniyor!

Devlet resmen ve alenen mütedeyyin insanları Gülen'e ait yapılara yönlendiriyor. Dindar insanlar Kur'an okumayı öğrensin diye Gülen'in okullarına gönderiyor çocuklarını. Üniversite mezunu genç kızlar başlarını açmak şartıyla, genç erkekler gazete aboneliği ve burs verme şartıyla Gülen'in 'mabetlerinde' çalışabiliyor! Yıllarca Gülen'in nasıl bir Amerikan projesi olduğunu konuştuğumuz insanlar bile Gülen'in tezgâhına düşüyor. Bir süre sonra 'Onlardan başka kimsenin İslam'a hizmet edemediğini, Gülen'den başka hiç kimsenin ayakta kalamadığını, cemaate sahip çıkmamız gerektiğini' söylüyor 'eski İslamcı' abilerimiz!

Gazete abonelikleri, öğrenci bursları, aynı yardımlar oluk oluk akıtılıyor. Kısa bir süre öncesine kadar Amerikan istihbaratına çalışmakla suçlanan Fetullah Gülen en büyük önderi oluyor kalabalık bir kitlenin. Bütün bu olanları, en başta kendi yakınlarımızın savruluşunu büyük bir öfkeyle takip ediyoruz. Ceberrut devlete karşı Gülen'le yan yana yürüyen arkadaşlarımız canımızı sıkıyor. Her şeyden soğumuşuz, öfkemizi yatıştıracak bir kurum var mı bilmiyoruz. Büyük bir hayal kırıklığı, tarif edilemez bir yılgınlık içerisindeyiz.

İçimizi soğutacak bir şey var mı? Belki muhataplarımızla gerçekleşecek bir karşılaşma, fiili bir hesaplaşma, ödediğimiz bedelin en azından bir kısmını ödeterek gerçekleştirilecek bir arınma! O dönem,1999 yılında Tuzla Belediyesinde kısa süreliğine mühendis olarak çalışırken, Fazilet Partisi ilçe teşkilatında genç ve dinamik bir ekiple geçiriyorum günlerimi. Bir akşam Tüketiciler Birliğinin o günkü adıyla Müstakil Tüketiciler Birliği'nin toplantı davetiyle karşılaşıyoruz.

Bana anlamsız gelen, zaman kaybı gelen bir davet bu. Sivil toplumdan umudunu kesmiş, sadece öfkelerini biriktiren ve nerede nasıl bir karşılık verebileceğinin hesabını yapan gençlerimiz hepimiz. İstemeye istemeye en çok da Fatih'in ısrarıyla bir akşam vakti derneğin Bayrampaşa'daki genel merkezine gidiyoruz. Bedenen orda olsam da zihnen orada değilim, gerilerde bir yerde oturup, bir an önce bitse de gitsek modundayım. Daha önce defalarca dinlediğim havanda su döven bir konuşma olacak, sonra da mutlu mesut ayrılacağız oradan. Faaliyet raporlarına şöyle toplantı yaptık, şu kadar kişi katıldı nev'inden hamasi şeyler yazılacak. Yıl sonunda programa ait fotoğraflardan bir slayt yapılacak, başkan yeniden yönetime aday olacak ne kadar çalıştıklarını, bu görevi ne kadar hak ettiklerini anlatacak. Bir dolgu malzemesi olarak işlev göreceğiz. Bunun böyle olacağından adım gibi eminim!

Sivil Toplum Üzerine Bir Konuşma

Genel merkezde 30-40 kişi varız. Bülent Deniz açılış konuşmasını yapıyor. Ben o sırada yeni aldığım cep telefonuyla yılan oyunu oynuyorum. Program uzasa da bu oyun beni oylar diye mutluyum. Bülent Deniz, Avukat Muharrem Balcı'ya veriyor sözü. Sivil toplum üzerine konuşmaya başlıyor Muharrem abi. İsmi birkaç kez duyduğumu hatırlıyorum. Başörtüsü eylemlerinden, mahkemelerden, basın açıklamalarından. Gazetelerde karşılaştığım bir isim, hepsi o kadar.

Tamamen ilgisiz görünsem de, oyun oynamaya devam etsem de kulağım onda. Sert bir giriş yapıyor Muharrem Balcı, bize sivil toplum örgütü olarak anlatılan kim varsa hepsini gömüyor. Sendikalar, meslek örgütleri, odalar, işveren örgütleri hepsini. Kafamı kaldırıp ne diyor bu adam diye bakıyorum. Elimde olsa hepsini bir araya toplayıp yakacağım örgütlerin hepsini dar-madağın ediyor.

Başımı eğip tekrar oyuna dönüyorum. Etkileyici konuşmasına devam ediyor Muharrem Balcı. Hem birçok yeni şey öğreniyorum hem de söylediği her şeye katılıyorum. Hukuk önünde hesap sormaktan bahsediyor. Kişisel hırslarımızla yapacağımız işlerin sadece geçici bir tatmin oluşturacağını, toplumsal dönüşümün kişisel hesapların çok ötesinde ve üzerinde olduğunu anlatıyor. Yenemediğim öfkemin, sakinleştiremediğim iç sesimin durulduğunu hissediyorum. Ama hemen teslim olmak kendime ihanet gibi geliyor, biraz daha beklemeliyim.

Konuşma bir süre sonra ister istemez Müslümanların mevcut durumuna, mücadele ve çıkış yollarına geliyor. Muharrem abi konuşmanın bu kısmında Müslümanların birbiriyle kardeş olamadığına, kardeşlik söyleminin hayatta karşılığını bulamamış bir ezber olduğuna değiniyor ve şöyle diyor: “Türkiye’nin 81 ili var. Birkaç tanesi hariç hepsine gittim, gördüm. Bugüne kadar gittiğim hiçbir ilde otelde kalmadım. Hepsinde benim kardeşlerim vardı. Ben otelde kalmak istesem onlar beni bırakmazlardı.” Bu söz üzerine başımı telefondan kaldırıp programın bitişine kadar gözlerinin içine bakarak onu dinliyorum.

Hukukun Yaygınlaştırılması

Programdan sonra da Muharrem Balcı’yı ne söylediğini ne yazdığını, nerede nasıl durduğunu hep merak ve takip ettim. Daha tanışmamızın üzerinden birkaç ay bile geçmemişken bir e-mail grubunda belki de haddimi aşarak, benden çok daha tecrübeli insanların, söz hakkı benden daha çok olan insanların arasında sağa sola sataşırken, abartılı bir özgüvenle yazdıklarına cevap verişinin tadı hâlâ damağымda. Başka ağır abilerin kes sesini diyeceği bir ortamda, özgüvenime atıf yapması beni kırmak yerine teşvik etmesi hatta yazdıklarımı müthiş bir anarşizm diyerek övmesi onu farklı kılan yanıydı. Daha sonra da ortak e-mail gruplarında, WhatsApp gruplarında hep beraber olduk. Bir şey sormak istediğimde, bir konu hakkında fikrini almak istediğimde hep oradaydı. Ağır bir abiydi ama hiç ağır abi pozlarına girmedi.

Mahya Yayınları tarafından basılan Hukukun Yaygınlaştırılmasına Adanmış Bir Ömür Muharrem Balcı kitabını okurken 24 yıllık tanışıklığımız film şeridi gibi geçti gözlerimin önünden. Ben Muharrem Abinin en çok neyinden etkilendim sorusunu düşünürken bir sohbetimizde söyledikleri geldi aklıma.

İmana karşılık gelmeyen ama Müslümanların çokça tartıştığı mevzular hakkında soru sormuştum bir gün. Aslında öğrenmek istediğim sorunun cevabı değildi, meseleye nasıl yaklaştığını merak etmiştim. Soru neydi tam hatırlamıyorum. Hz. Peygamber’in miraca bedenen mi yükseldi, rüya âleminde mi; ay gerçekten ikiye yarıldı mı, yoksa bu bir göz yanılması mıydı gibi meselelerdi.

Şöyle söylemişti: “Ben imana karşılık gelmeyen meselelerde tartışmam, nasıl inanıyorsan inan. O senin bileceğin bir iş.” “Peki, İmana karşılık gelen veya amele karşılık gelen meselelerde kime sorarsın, kime danışsın?” dediğimde: “Biz iman ettiğimizi söylediğimizde İslam’ı öğrenmeye niyet etmiştik. Karşımıza bir problem çıktığında onu çözmek için okuyor, araştırıyor, bulduğumuz neticeyi başkalarının çözümleriyle karşılaştırıp teyit ediyorduk. O günden bu yana çok teknik istisnalar dışında dinimizle ilgili hususları kendimiz araştırdık, çözümleri kendimiz bulduk. Bu bize dinin bir emriydi, araştırmadan, öğrenmeden kimseye bir şey sormazdık. Birkaç istisna dışında hayatım boyunca bu böyle oldu.”

Burcu ne bilmiyorum Muharrem abinin. Ama kaybolduğu zaman bile yol sormaya direnen ben, alacağım cevabı almıştım. Onun kadar okumadım belki, onun kadar araştırmadım, yoğunlaşmadım. Ama o günden sonra öğrenmek istediklerimi kendim araştırdım, kendim kurcaladım. Başkaları ne söylemiş kıyasladım. Kimsenin ezberine tamah etmedim, kimsenin aklına teslim olmadım.

Yüzlerce genç hukukçunun hayatına dokundu Muharrem Balcı. Ömrünü her alanda hukukun yaygınlaştırılmasına adadı bu doğru. Ama en az o kadar da hukukçu olmayan her yaş grubundan insanın hayatına dokundu. Onlardan biri de benim. Var olsun. Ömrü bereketlensin.